

مشاغل بومی شهر اردبیل

نویسندگان:

اصغر امانی و محمد داستان

نیک آموز : ۱۳۹۴

سرشناسه	: امانی، اصغر، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: مشاغل بومی شهر اردبیل/ پدیدآورندگان اصغر امانی، محمد داستان.
مشخصات نشر	: اردبیل : نیک آموز، -۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ج. : مصور.
شابک	: ۳۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا : ۹۷۸۹۶۴۲۹۲۱۵۶۰
موضوع	: مشاغل -- ایران -- اردبیل (استان)
موضوع	: اردبیل
شناسه افزوده	: داستان، محمد، ۱۳۴۰ -
رده بندی کنگره	: ۵۳۸۲/۵HF / الف ۹۵الف ۸ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۳۱/۷۰۰۹۵۵
شماره کتبخانی ملی	: ۳۰۵۲۴۸۴

انتشارات نیک آموز

نام کتاب : مشاغل بومی شهر اردبیل

پدیدآوران : اصغر امانی، محمد داستان

ناشر : انتشارات نیک آموز

صفحه آرای : نرگس محمدپور

چاپ : چاپ پیشگام

سال چاپ : ۱۳۹۴ چاپ اول

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۲۱-۵۶-۰

قیمت : ۳۵۰۰۰ ریال

مرکز پخش : اردبیل - میدان امام - جنب مصلی - بوستان کتاب -

تلفن : ۳۳۲۴۸۹۴۴

انتشارات نیک آموز : ۰۹۱۴۳۵۲۳۶۶

فهرست

عنوان	صفحه
دیباچه	۷
فصل اول : مشاغل دستی	۹
۱-۱ - نمد مالی	۱۰
۱-۲ - ورشو سازی	۱۲
۱-۳ - سراجی	۱۴
۱-۴ - ورعی بافی	۱۶
۱-۵ - چاقو سازی	۱۸
۱-۶ - چلنگری	۲۰
۱-۷ - مسگری	۲۲
۱-۸ - پلاس (پالاز)	۲۴
۱-۹ - جاجیم بافی	۲۶
۱-۱۰ - چینی بند زنی	۲۸
۱-۱۱ - گلیم	۲۹
فصل دوم : مشاغل هنری و تزئینی	۳۳
۲-۱ - خراطی چوب	۳۴
۲-۲ - معرق چوب	۳۶
۲-۳ - منبت کاری	۳۸
۲-۴ - کاشی هفته رنگ	۴۰
۲-۵ - سفالگری	۴۲
۲-۶ - ملبله سازی	۴۴
۲-۷ - کاشی معرق	۴۶
۲-۸ - تذهیب	۴۸
۲-۹ - نگارگری (مینیاتور)	۵۰

۵۲.....	۲/۱۰- طراحی نقشه قالی و گلیم.....
۵۳.....	۲/۱۱- تراش روی شیشه.....
۵۴.....	۲/۱۲- تراش سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....
۵۶.....	۲/۱۳- قلم زنی.....
۵۷.....	۲/۱۴- زیور آلات سنتی.....
۵۹.....	۲/۱۵- کاشی کاری و گچ بری.....
۶۰.....	۲/۱۶- خطاطی و خوشنویسی.....
۶۲.....	۲/۱۷- نقاشی روی شیشه.....
۶۳.....	۲/۱۸- دوخت لباس های سنتی.....
۶۵.....	۲/۱۹- چاپ سنتی.....
۶۶.....	۲/۲۰- نقره سازی.....
۶۸.....	۲/۲۱- رنگرزی.....
۶۹.....	۲/۲۲- شالیبافی.....
۷۰.....	۲/۲۳- چرم (سراجی سنتی).....
۷۱.....	۲/۲۴- حجاری (سنگ تراشی).....
۷۳.....	۲/۲۵- ساخت سازهای سنتی.....
۷۵.....	فصل سوم: مشاغل تولیدی
۷۶.....	۳/۱- جوراب بافی.....
۷۷.....	۳/۲- مفرش.....
۷۸.....	۳/۳- نخ ریسی سنتی.....
۷۹.....	۳/۴- پرده.....
۸۰.....	منابع:

دبیاجه :

دست یافته های اولیه بشر در اصل برای پاسخگویی به نیازهای زیستی ، آئینی و روزمره ابداع شده سپس با بهره گیری از اندیشه و تجربه وخرد به تدریج مراحل تغییر و تکامل خود را در مسیر تاریخ پیموده است . در ایران، صنایع دستی با توجه به شرایط جغرافیایی فرهنگی اجتماعی و نیازهای مادی و معنوی اقوام مختلفخاص خود پدید آمده و جلوه های گوناگونی به خود گرفته است.

در فرآیند تولید انواع صنایع دستی بر دو قابلیت (تفکر و تجربه) تاکید می شود. نوآوری و حفظ سنت ها و مهارتهای استادانه از این دو قابلیت برخاسته و سبب تکمیل و تداوم آن می گردد. گونه های مختلف صنایع دستی به ابزارها، دستگاهها و تجهیزات خاصی را می طلبد که این نیز نقش تعیین کننده ای در میزان تولید (نک سازی یا انبوه سازی) و محل تولید (خانگی یا کارگاهی) دارد. فرآیند تولید برخی از صنایع دستی تنها بر مهارت نیروی انسانی تکیه دارد. در حالی که تولید برخی دیگر نیازمند به کارگیری ماشین آلات خاص می باشد.

قبل از پرداختن به اصل موضوع ضرورت دارد که نسبت به معرفی استان مطالبی چند اشاره گردد. این در شمال غربی ایران با مساحتی معادل ۱۷۹۵۰ کیلومترمربع (۱/۱٪ از مساحت کشور) قرار گرفته است. از لحاظ جغرافیایی در ۳۷.۴۵ تا ۳۹.۴۲ عرض شمالی و ۴۷.۳۰ تا ۴۸.۵۵ طول شرقی از نصف النهار گرینویچ واقع شده و از شمال با جمهوری آذربایجان از شرق با استان گیلان از جنوب با استان زنجان و از غرب به استان آذربایجان شرقی محدود شده است. این استان با شکل کشیده و طولی خود در جهت شمال- جنوب، و به دلیل شرایط خاص جغرافیایی از تنوع محیطی زیادی برخوردار است. جنوبی ترین قسمت آن بر عرض جغرافیایی ۳۷.۴۵ و شمالی ترین نقطه آن بر عرض ۳۹.۴۲ دقیقه منطبق است. این گسترده گی در محور عرض جغرافیایی ، همراه با عامل ارتفاع دشتها و کوهستانهای آن در ترکیبی هماهنگ با همجواری دریای خزر ، موقعیت خاصی به استان بخشیده است. تاریخ درخشان و افتخار آمیز درختان

شجاعت و دلیری شیرمردان با نام فرزندان سبلان به ثبت رسیده است. اردبیل را خطه سرسبز و فرازهای بلند موقعیت آن را در زمره قطبهای مطرح و بالندسته صنعت گری و فنون و حرف معرفی کرده است قرار گرفتن در مسیر جاده ابریشم بر رونق صنایع دستی و اعجاز هنرمندان آن افزوده و کتاب صنعت این خطه به شرح حال دل انگیز بافته های داری و سنتی، فرش و گلیم، ورنی و هنرهای چوبی، چرم، فلزکاری و قلم زنی، مسگری، سفال گری و کاشی سازی و ... مزین است روزگاری بدنه اصلی حیات و تکاپوی مردم شهر بازار مسگران، آهنگران، سراجان، خراطان، پنبه و پشم زنان و ... بوده که هنوز هم خاطرات مردم با بزارها در فرهنگ و ادبیات شهر زنده و پابرجاست و نوید بخش بازگشت رونق و رواج دیرین را می دهد. و این بار نه تنها در جهت برآورده ساختن نیازهای محلی، بلکه در راستای معرفی فرهنگ و تمدن دیرین و ذوق و ظرافت مثال زدنی اهل هنر و صنعت استان را به نام خود در دنیا آماده می نماید.

امیداست صاحب نظران، همکاران بزرگوار و دوستداران توسعه مشاغل بومی برای ادامه این کار با اعلام نظر در جهت اصلاح و رفع نواقص و تکمیل فرآیند مساعدت فرمایند.

فصل اول : مشاغل دستی

- ۱/۱ - نمد مالی
- ۱/۲ - ورشو سازی
- ۱/۳ - سراجی
- ۱/۴ - ورنی بافی
- ۱/۵ - چاقو سازی
- ۱/۶ - چلنگری
- ۱/۷ - مسگری
- ۱/۸ - پلاس (پالاز)
- ۱/۹ - جاجیم بافی
- ۱/۱۰ - چینی بند زنی
- ۱/۱۱ - گلیم